

Ota Braniborský, ve snaze posílit své vlastní pozice, odvezl mladého krále Václava i jeho matku na hrad Bezděz, kde je držel jako rukojmí. Později, když královna Kunhuta uprchla z Bezdězu a uchýlila se na Hradec u Opavy, byl Václav odvezen nejprve do Žitavy a pak ještě dále do Braniborska.

V době, kdy vrcholilo řádění braniborských tlup a bída vyústila v hladomor, začala se formovat nová domácí politická reprezentace. Šlechta, která měla tak výrazný podíl na pádu Přemysla Otakara II. i na katastrofální situaci v zemi, byla také jedinou silou, která mohla tuto situaci řešit. Ukázalo se, že se již přeměnila z nevyhraněné skupiny mocných vlastníků půdy ve státotvorný prvek, ve skutečný středověký stav. Kolem pražského biskupa Tobiáše z Bechyně a Děpolda z Riesenburka se soustředili další zástupci panského stavu, kteří zahájili jednání s Otou Braniborským o odchodu braniborských posádek a navrácení krále Václava II. do Čech. Na Moravě vzniklo obdobné seskupení šlechty, vedené olomouckým biskupem Brunem ze Schaumburka a vévodou Mikulášem Opavským. V roce 1283 bylo jejich úsilí korunováno úspěchem. Václav II. byl slavnostně přivítán v Praze. To však byl teprve počátek dlouhé cesty k obnově původní slávy a moci českého státu.

HISTORICKÉ PRAMENY

List Přemysla Otakara II. polským knížatům z r. 1278 (podle: A. Míka, *Minulost našeho státu v dokumentech*, Praha 1971, s. 37—38).

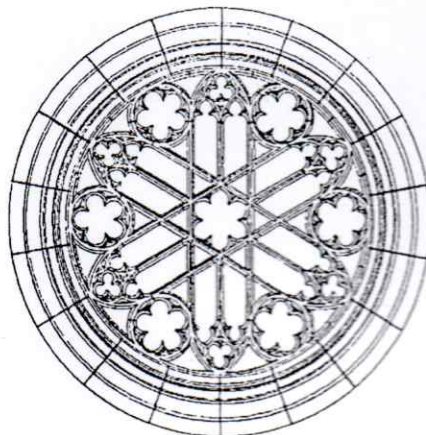
„Prozkoumávající pátráním obezřelého rozumu rozličné druhy národů, shledali jsme, že národ širé Polsky jest nám mnohem podobnější a že mezi veškerými zeměmi světa jest našim končinám, které řízením Božím spravujeme, mnohem příbuznější, a to týmiž znaky podobnosti. Souhlasí s námi souzvukem řeči, druží se k našim zemím nejbližším místním dotykem bez jakéhokoliv vzdálenostního odstupu, tmelí jej s námi i jednota krve a souvisí s námi poutem příbuznosti, a konečně shledává se mezi Jeho a naší Jasností ta shoda podobnosti, že její synové a my ze zřidel téže žily slavně prýštíme... Z takové také úvahy nám plyne velká důvěra a povstává a pochází nezlomná naděje, že vás máme bez obav vyhledati v nutné záležitosti a že nám s radostí poskytnete podpory a přispějete pomocí.“

Kronika zbraslavská o bitvě na Moravském poli (podle: *Kronika zbraslavská*, Praha 1976, s. 40).

„V určený tedy den bitvy se srazí šiky obou vojsk a podle toho, jak určuje rozličnost výsledků, nemálo bojujících z té i oné strany bijí se ostřím mečů. Chvěje se kopí a pole i lučiny mokvají krví, jedny tu vraždí a jiné zas chytají živé jak ptáky, většina po meči hyne; jak zloději mnozí však z Čechů hledali záchranu v útěku a hanebně opustili krále uprostřed nepřátel s hrstkou svých mužně bojujících. Ale protože odpor hrstky proti většině nemohl dlouho trvati, král v zápalu boje byl konečně zajat a proti důstojnosti říše po zajetí hned usmrčen.“

Detail náhrobku Přemysla Otakara II. Portrét nese rysy utrpení (Parléřova huť kolem 1375–1380).

Rozeta gotického okna v klášteře Zlatá Koruna založeném Přemyslem Otakarem II.